

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Број XXIX - 2122/6
24. 09. 2008. год.
Ч А Ч А К

На основу члана 77. и 194. Статута Техничког факултета у Чачку, а у вези члана 29. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/2005), Наставно-научно веће Техничког факултета, на седници одржаној 24. септембра 2008. год., донело је

О Д Л У К У
о усвајању Правилника о примени ЕСПБ бодовања на Техничком факултету у Чачку

Усваја се Правилник о примени ЕСПБ бодовања на Техничком факултету у Чачку, као у предложеном тексту, који чини саставни део ове Одлуке.

Доставити:
- уз Правилник и
- архиви ННВ.

ДЕКАН
ТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Јерослав М. Живанић, дипл. инж. ел.

Универзитет у Крагујевцу
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Број XXIX-2122/6
24.09 год.
ЧАЧАК

Универзитет у Крагујевцу
Технички факултет у Чачку

ПРАВИЛНИК

О ПРИМЕНИ ЕСПБ СИСТЕМА БОДОВАЊА НА ТЕХНИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У ЧАЧКУ

Чачак, септембар 2008. године

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Број: XXIX-2122/6
24. септембар 2008. године
Ч А Ч А К

На основу члана 77. и 194. Статута Техничког факултета у Чачку, а у вези члана 29. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/2005), Наставно-научно веће Техничког факултета, на седници одржаној 24. септембра 2008. год., донело је

П Р А В И Л Н И К О ПРИМЕНИ ЕСПБ СИСТЕМА БОДОВАЊА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

ЕСПБ (Европски Систем Преноса Бодова), у даљем тексту **ЕСПБ** заснован је на европским тенденцијама високог образовања и Болоњском процесу који, поред осталог, треба да омогући лако читљиве и упоредиве дипломе на целом европском простору најкасније до 2010. год.

Члан 2.

ЕСПБ систем бодова не одређује ниво и тежину наставног програма, већ је у директној вези са оптерећењем студената у оквиру тог програма.

Он представља квантитативно мерило укупно уложеног рада студента.

Члан 3.

ЕСПБ бодови намењени су програмима, а студент стиче бодове кроз процес високошколског образовања полажући предмете.

Члан 4.

Квантификација уложеног рада кроз **ЕСПБ** систем бодова вишеструко је значајна:

- потенцијалном студенту омогућава увид у план и програм студирања и даје реалну слику колико треба да се ангажује на њиховом савлађивању да би студије успешно окончао у предвиђеном року;
- омогућава увид у наставне програме другим високообразовним, производним и потенцијално партнерским институцијама;
- даје информације о студијском програму који је студент похађао и успешно савладао у циљу бржег и адекватнијег запослења.

Члан 5.

Под појмом укупно уложен рад студента подразумева се време предвиђено за:

- предавања и вежбе по наставном плану (активна настава) и
- припрему наставе, консултације, учење, полагање испита, израду дипломског рада, пројеката, семинарских и других радова (самосталног и добровољног рада који обухвата све видове ангажовања).

Члан 6.

За сваки студијски програм, респектујући његове специфичности, потребно је:

- одредити процентуалну заступљеност практичне и теоријске наставе и
- извршити груписање предмета у четири групе: академско-општеобразовни предмети, теоријско-методолошки предмети, научно-стручни и стручно-апликативни.

Члан 7.

Концепт академских студија потребно је реализовати:

- кроз наставне планове који фаворизују научно-стручне и стручно-апликативне предмете, при чему је њихова процентуална заступљеност већа у односу на општеобразовне и теоријско-методолошке;
- кроз сарадњу са другим високошколским, научним и привредним институцијама.

II НАЧИН УТВРЂИВАЊА ЕСПБ БОДОВА

Члан 8.

Наставни план базиран је на једносеместралним програмским садржајима - једносеместралним предметима.

Академске студије трају шест, осам или десет семестара, у зависности од студијског програма.

Члан 9.

Један семестар носи 30, академска година 60 бодова.

Члан 10.

Уколико план и програм диктирају неједнаку расподелу коефицијената оптерећења (ЕСПБ бодова) у семестрима у оквиру једне године студија проблем се превазилази на тај начин што број бодова по семестру може да одступи у распону до 10%, с тим што укупан број бодова на нивоу године мора да износи 60.

Члан 11.

Студент је ангажован у наставном процесу 8 часова дневно, 5 дана недељно, што укупно износи $8 \times 5 = 40$ часова недељно.

Члан 12.

Сваки семестар састоји се од 15 (петнаест) радних недеља у оквиру којих се одвија наставни процес (предавања и вежбе).

Члан 13.

У току академске године 45 недеља (22,5 по семестру) предвиђено је за савладавање студијског програма. То значи да максимално оптерећење студента по семестру износи:

$$22,5 \cdot 40 = 900 \text{ часова по семестру.}$$

Члан 14.

Број бодова који припада предмету (X) директно је сразмеран укупном броју сати (U):

$$X = \frac{U}{30} \text{ бодова по предмету.}$$

Члан 15.

Укупан број часова U рачуна се по обрасцу:

$$U = y_1 + y_2, \text{ и састоји се од:}$$

- броја сати y_1 (предавања и вежбе) по наставном плану помножених са бројем радних недеља у семестру. Седмични број часова, по предмету креће се у распону од 2 до 6 час (изузетно 7). Пример: наставним планом предвиђено је 2 часа предавања и 2 часа вежби и ако је у семестру 15 радних недеља, тада број сати предвиђен за предавања и вежбе износи:

$$y_1 = (2 + 2) \cdot 15 = 60 \text{ часова по семестру активне наставе}$$

- броја часова који су предвиђени за консултације, учење, израду семинарских и других радова и проверу знања - y_2 .

Члан 16.

Број часова који је потребан за индивидуални рад студента одређује се на основу формуле: $y_2 = k \cdot y_1$

Квантитативна процена индивидуалног рада студента потребног за успешан завршетак одређеног програма најтежи је део ове процедуре.

Процена начелно зависи од области студија и предзнања студента, а конкретно од сложености и значаја предмета за стручни профил и пондерисана је на нивоу семестра и целог студијског програма.

Од значаја је и процена потребног времена за прикупљање литературе, припрему писменог и усменог дела испита, писање семинарских и других радова.

Члан 17.

Коефицијент k из члана 17. треба да се креће у границама $1 \leq k \leq 3$. Изузетно коефицијент k може бити мањи од 1 ($k < 1$) и већи од 3 ($k > 3$). У случају када се ради о предметима где доминира самостални рад студента: пројекат, дипломски рад и практична настава коефицијент k је већи од 3 ($k > 3$).

Члан 18.

Коришћење децимала у бодовању треба избећи јер није неопходна велика прецизност у додељивању бодова.

Члан 19.

Да би стекао предвиђени број **ЕСПБ** бодова и право на добијање дипломе студент треба да положи све предмете предвиђене студијским програмом и завршни испит.

III МОДУЛАРНИ ПРИСТУП НАСТАВИ

Члан 20.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја у оквиру којих су сврстани обавезни и изборни једносеместрални предмети.

Изборни једносеместрални предмети сврставају се у изборне модуле. Сваки од изборних модула мора да садржи минимум два предмета - алтернативе.

Члан 21.

Циљ изборних модула је омогућавање алтернатива и слободе избора чиме се подстиче тржишна оријентација образовног процеса, а њиховим комбиновањем може се обезбедити разноврсност излазних профила.

Члан 22.

Пожељно је доделити исти број бодова за предмете у оквиру изборних модула.

Једносеместрални предмет који има исти назив и фонд часова, а егзистира у различитим студијским програмима не мора да има идентичан број бодова.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Систем бодовања који се заснива само на времену предвиђеном за наставу (предавања и вежбе) не представља **ЕСПБ** систем.

У том случају треба извршити конверзију тог система узимајући у обзир и остале поменуте аспекте рада студената.

Члан 24.

Начин утврђивања (расподеле) ЕСПБ бодова за све студијске програме спроводи се у три фазе.

Члан 25.

Прва фаза полази од оптерећења студента по сваком предмету у оквиру дефинисаног студијског програма. Овај начин расподеле бодова фаворизује предмет независно од других предмета, у оквиру програма. Ову фазу спроводе предметни наставници.

Члан 26.

У другој фази потребно је извршити усаглашавање бодова на нивоу студијског програма сагледавајући значај и обим сваког предмета. Ову фазу спроводе руководиоци студијских програма водећи рачуна о максималном могућем оптерећењу студената од 900 часова по семестру.

Члан 27.

Трећа фаза представља завршно усаглашавање бодова на нивоу високошколске установе. За ову фазу задужено је Наставно-научно веће.

Члан 28.

Предлог студијских програма са усаглашеним бројем ЕСПБ бодова по предметима утврђује Наставно-научно веће.

Члан 29.

Коначну одлуку на утврђени предлог студијских програма доноси Сенат Универзитета у Крагујевцу.

Члан 30.

Шифре студијских програма и предмета ближе се утврђују Правилником о шифрирању.

Члан 31.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и на сајту Факултета.

**Правилник објављен дана 25. септембра 2008. год.,
ступа на снагу 3. октобра 2008. год.**

ДЕКАН
ТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Јерослав М. Живанић, дипл. инж.ел.